

synes, det maa være lige saa vigtigt at skaffe Samfundets Borgere Boliger, som det, efter hvad man siger, er at skaffe Fængsler til Forbrydere og Slotte til Konger o. s. v. Naar man anser sligt for Samfundets opgaver, maa man virkelig se Sandheden i Øjnene og gaa med til at afhjælpe Bolignøden og bøde paa den Mangel paa Boliger til en rimelig Pris, som den store ubemidlede Befolkning nu lider under.

Det foreliggende Lovforslag tager Sigte paa en bestemt Ting: at forhindre en Forhøjelse af Boligprisen. Jeg formoder, at Lovforslagets Indhold betegner det Maal af Beskyttelse, som Regeringen venter at kunne gennemføre. Jeg kan paa min Gruppens Vegne tilsige Bistand til Gennemførelsen af Lovforslaget, idet jeg dog ønsker at betone, at vi kunde ønske, at det paa flere Omraader var noget videregaaende, end det er, og at det tog adskilligt mere Hensyn til Lejerne, end det forekommer mig, at det gør. Ejernes Interesser er, synes jeg, fortræffeligt varetagne ved Lovforslaget, bedre synes jeg, end det var nødvendigt. Ejerne kan efter Lovforslaget faa Dækning for foretagne Forbedringer af Lejlighederne, og de kan faa Dækning for paaviselig Stigning i Driftsudgifterne, men anden Dækning end den, jeg her har nævnt, kan der heller ikke fornuftigvis tilkomme Ejerne. For saa vidt man, saaledes som Københavns Grundejerforening bebuder det, ønsker at skride til en almindelig Husleje-forhøjelse i en Tid som den nuværende, fortjener en saadan Fremfærd en meget haard Betegnelse, thi det er jo saa, at de Ejendomme, det væsentlig drejer sig om, de, som er byggede for 10—20—50 eller 100 Aar siden, ikke i mindste Maade er fordyrede af Krigen og den nu herskende Dyrtdid. Med dem forholder det sig ganske paa samme Maade som med de Kul- og Kornbeholdninger, der fandtes her i Landet, da Krigen udbrød. De var ikke paavirkede af Krigen, og man havde fra alle Sider ikke milde Ord tilovers for de Kulgrosserere, der fordoblede Prisen paa de forhaandenværende Lagre, da Krigen udbrød. Det forekommer mig, at ganske de samme Betegnelser, som man den Gang havde tilovers for Kulgrossererne, rettelig kan anvendes paa Ejerne af de gamle Ejendomme, der ikke er fordyrede ved Krigen, men hvor Ejerne alligevel tilstræber en urimelig Leje-forhøjelse i Tider, der er saa vanskelige netop for Lejerne.

Ligesom det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) finder jeg, at

det vilde være rimeligt, at man inddrog alle Beboelseslejligheder under Loven. I alle Tilfælde synes jeg, at der er meget, der taler for at gaa adskilligt højere op end til de 4-Værelses Lejligheder, som Lovforslaget drager indenfor sit Omraade. Den Mellemklasse, som vil blive udelukket, har utvivlsomt betydelige Byrder at bære i den nuværende Dyrtdid. Jeg har læst, at en konservativ Landstingsmand, da en Lov for nylig var til Behandling i Landstinget, meget stærkt skildrede den frygtelige Nødtilstand, som hersker i Mellemklasserne, hvor Indtægterne er nogenlunde anstændige, og hvor der findes Folk, som ellers aldrig havde tænkt paa, at de skulde komme i den Nødvendighed at trænge til offentlig Bistand. Naar der er en saadan Trang til Stede, synes jeg, det er rimeligt at beskytte ogsaa denne Mellemklasse mod Husleje-fordyrelse ved enten at tage alle eller et betydeligt Antal større Lejligheder ind under dette Lovforslags Omraade.

En væsentlig Indvending imod Lovforslaget er for mig den Omstændighed, at Lovforslaget kun „tillader“ Kommunalbestyrelserne at oprette disse Huslejeraad eller Huslejeudvalg, som saa skal skønne over, hvorvidt Lejen er forsvarlig eller ikke. Det forekommer mig, at Lovforslaget paa det Punkt burde foreskrive, at der, naar Lovforslaget er vedtaget, i alle Kommuner nedsættes Huslejeudvalg, som har den Opgave at foretage det Skøn, som Loven paalægger dem. Jeg synes, det er lidet tiltalende, at det Tilfælde kan indtræde, at man i den ene Kommune muligvis har et Kommunalbestyrelsesflertal, der mener, at det er rimeligt at nedsætte Udvalget, og i en Nabokommune har et Kommunalbestyrelsesflertal, der mener det modsatte, og som ikke nedsætter Udvalget. Jeg synes, at her trænger vi i høj Grad til en ensartet Optræden. Hele Landet Danmark er ikke saa stort, at man ikke skulde kunne handle ensartet, og ved en Lov af denne Art vil det utvivlsomt være det rimeligste at paabyde Nedsættelse af disse Huslejeudvalg i alle Kommuner.

Dernæst synes jeg, det ikke er tilstrækkeligt, at de Kendelser, som Udvalget afsiger, kun bliver tilbagevirkende til den Dag, da Lovforslaget forelagdes. Det forekommer mig, at hvad der er sket af Husleje-forhøjelse uden samtidig Indlægning af W. C., elektrisk Lys eller lignende, siden Krigen udbrød, i Virkeligheden er fuldkommen urimeligt. Navnlig naar jeg